

Program profilaktyki

Założenia szkolnego programu profilaktyki

1. Aktywizacja i integracja uczniów przy realizacji wspólnych zamierzeń.
2. Rozwój aktywności uczniów poprzez udział w planowaniu, organizowaniu i przygotowaniu imprez klasowych, szkolnych, wycieczek, wyjść itp.
3. Podejmowanie działań na rzecz środowiska szkolnego poprzez udział w pracach zainicjowanych przez Samorząd Uczniowski, współorganizowanie imprez ogólnoszkolnych i charytatywnych.
4. Uczulanie na dostrzeganie potrzeb innych dzieci i dorosłych.
5. Włączanie w miarę możliwości rodziców do realizacji zadań wychowawczych.
6. Udział w konkursach, prezentowanie dorobku na forum szkoły i w środowisku lokalnym.
7. Stworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów.
8. Dalsze diagnozowanie potrzeb uczniów i wspieranie ich indywidualnych dążeń.
9. Dalsze monitorowanie zachowania i przeciwdziałanie niekorzystnym zachowaniom.
10. Monitorowanie pracy zespołów profilaktycznych uczniów z oddziału szkolnego.

Cele programu profilaktyki

1. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia.
2. Wspieranie dziecka młodszego na I – II etapie edukacji w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego.
3. Wzmacnianie czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka.

Cele szczegółowe programu

1. **Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i poza nią:**
 - 1) tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w szkole,
 - 2) zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania,
 - 3) Dbłość o bezpieczeństwo uczniów podczas przerw i imprez szkolnych,
 - 4) uwrażliwienie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze szkoły,
 - 5) systematyczne uwrażliwianie uczniów na sytuacje stwarzające zagrożenie,
 - 6) uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia (np. powódź, pożar), zachowania na szkolnym korytarzu, w szatni, w klasie szkolnej, na sali gimnastycznej, na boisku szkolnym,
 - 7) uwzględnienie profilaktyki uzależnień: problem narkotyków, dopalaczy, palenia papierosów, picia alkoholu, zachowań agresywnych.
2. **Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole:**
 - 1) uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić,

- 2) wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych,
 - 3) kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji,
 - 4) kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych. Wzbudzenie empatii, tolerancji i zachowań prospołecznych.
3. **Rozwijanie umiejętności współżycia społecznego:**
- 1) przedstawienie zasad i reguł współżycia w klasie i szkole,
 - 2) zapoznanie uczniów z prawami dziecka i człowieka w Polsce i na świecie,
 - 3) zwiększenie świadomości posiadanych praw, określenie pozycji dziecka w świetle prawa,
 - 4) uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych,
 - 5) integrowanie społeczności klasowej i szkolnej.
4. **Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia:**
- 1) pobudzanie potrzeby aktywnego, zdrowego trybu życia,
 - 2) kształtowanie umiejętności kulturalnego spędzania wolnego czasu,
 - 3) uświadomienie konieczności zachowania higieny i ergonomii pracy,
 - 4) kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą,
 - 5) poszerzanie zainteresowań i wiedzy ucznia.
5. **Profilaktyka uzależnień:**
- 1) rozwijanie postaw asertywnego zachowania,
 - 2) uświadomienie szkodliwości palenia papierosów,
 - 3) pokazanie zagrożeń i konsekwencji zażywania narkotyków, picia alkoholu i przyjmowania innych używek,
 - 4) pokazanie zagrożeń i konsekwencji nadmiernego korzystania z Internetu, uzależnienia od komputera oraz oglądania programów telewizyjnych nieodpowiednich dla danego wieku dziecka,
 - 5) rozpoznawanie sytuacji domowej wychowanków,
 - 6) wdrażanie wybranych programów profilaktycznych.
6. **Podjęmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju:**
- 1) uświadomienie uczniom ich mocnych stron i możliwości,
 - 2) rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
 - 3) wskazywanie pożądanych wzorców zachowań,
 - 4) zapobieganie nadmiernej absencji uczniów,
 - 5) pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń,
 - 6) rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji.

7. Wdrażanie metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach:

- 1) poszerzenie wiedzy dotyczącej sytuacji trudnych,
- 2) wdrażanie metod asertywnych,
- 3) umiejętne szukanie pomocy.

Zadania poszczególnych podmiotów w realizacji Programu profilaktyki

Zadania nauczycieli.

1. Podejmowanie tematyki dotyczącej realizacji celów Programu Profilaktyki na zajęciach edukacyjnych.
2. Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji.
3. Podczas sprawowania dyżurów zwracanie szczególnej uwagi na miejsca podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnia itp.
4. Informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących, jak i pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły.
5. Obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów, spożywania alkoholu czy niszczenia mienia.
6. Dawanie przykładów sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Zadania wychowawców klas.

1. Prowadzenie diagnozy swoich wychowanków.
2. Pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych.
3. Przekazywanie uczniom informacji mających na celu uświadomienie im możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły.
4. Podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów przez realizację zagadnień na spotkaniach z wychowawcą.
5. Właściwa współpraca z rodzicami uczniów.
6. Realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych.
7. Prowadzenie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych.
8. Organizacja pomocy koleżeńskiej w klasie.

Zadania zespołu do spraw profilaktyki i wychowania.

1. Koordynacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.
2. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
3. Koordynowanie działań profilaktycznych.

4. Pedagogizacja rodziców.

Zadania rodziców

1. Kształcenie nawyków kultury osobistej oraz sumiennego realizowania obowiązku szkolnego.
2. Utrzymywanie regularnego kontaktu z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym bądź dyrektorem (zastępcą) szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom.
3. Udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych.
4. Współpraca ze szkołą w eliminowaniu niepożądanych zachowań swoich dzieci i skutecznego rozwiązywania problemów.

Formy realizacji programu profilaktycznego:

- 1) zajęcia edukacyjne,
- 2) godziny z wychowawcą,
- 3) zajęcia sportowe,
- 4) zajęcia pozalekcyjne,
- 5) uroczystości klasowe i szkolne,
- 6) konkursy, wycieczki, biwaki,
- 7) zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem, pedagogiem, trenerem.

Metody realizacji programu profilaktycznego:

- 1) ankiety,
- 2) rozmowy,
- 3) dyskusje,
- 4) obserwacje,
- 5) działania praktyczne.

Harmonogram działań profilaktycznych:

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja
1.	Pobudzenie potrzeby aktywnego, zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia rekreacyjne, turystyczne i sportowe • szkolne zawody sportowe • organizacja wycieczek 	cały rok	wychowawcy klasnauczyciele w-f	zapisy w dokumentacji zajęć
2.	<p>Kształtowanie umiejętności kulturalnego spędzania wolnego czasu</p> <p>Stworzenie możliwości i zachęcanie do rozwijania zainteresowań i uzdolnień</p> <p>Motywowanie do systematycznego uczęszczania na zajęcia dodatkowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja uroczystości i imprez klasowych • organizacja uroczystości i imprez szkolnych • uroczystości środowiskowe • konkursy, prezentacje prac i wytworów uczniów • udział w zajęciach kół przedmiotowych i zainteresowań • wyjścia do kina, teatru, muzeum, na wystawy • monitoring frekwencji na zajęciach 	cały rok	<p>Wychowawcy,</p> <p>Dyrektor,</p> <p>Samorząd Uczniowski wraz z opiekunem</p> <p>opiekunowie kół przedmiotowych i kół zainteresowań</p>	dokumentacja, obserwacja
3.	Pokazanie zagrożeń i konsekwencji zażywania narkotyków, picia alkoholu, palenia papierosów, nadużywania komputera i telewizji	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki, prezentacje multimedialne • zapraszanie na spotkania specjalistów, trenerów, wolontariuszy, w celu uświadomienia zagrożeń i ich konsekwencji • projekcja filmów profilaktycznych • udział w warsztatach profilaktycznych • realizacja programów profilaktycznych 	według potrzeb	<p>pedagog,</p> <p>psycholog,</p> <p>Zespół ds. profilaktyki,</p> <p>wychowawcy</p>	dokumentacja

4.	<p>Bezpieczna droga do szkoły, bezpieczeństwo w życiu codziennym</p> <p>Udzielanie pierwszej pomocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z wychowawcą • zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy realizowane w każdej klasie • spotkania ze strażą miejską i przedstawicielami policji • monitorowanie zachowań uczniów podczas pobytu w świetlicy • spotkania z ratownikami medycznymi 	<p>na bieżąco</p> <p>po ustaleniu</p> <p>cały rok</p>	<p>wychowawcy, pedagog, nauczyciele,</p> <p>rodzice,</p> <p>zaproszeni goście</p> <p>(policjant, strażak),</p> <p>kierownik świetlicy, wychowawcy świetlicy</p>	<p>dokumentacja, obserwacja</p>
5.	<p>Motywowanie uczniów do właściwego zachowania poprzez przestrzeganie systemu nagród i kar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie na co dzień wewnątrzszkolnego systemu nagród i kar oraz klasowych reguł i ustaleń 	<p>cały rok</p>	<p>dyrekcja,</p> <p>pedagog, wychowawcy, nauczyciele, rodzice</p>	<p>obserwacja, dokumentacja</p>
6.	<p>Przeciwdziałanie agresji, przemocy psychicznej, wymuszeniom i kradzieżom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dotyczące przeciwdziałania agresji realizowane w każdej klasie, • spotkania uczniów z policją nt. „Przestępczość nieletnich i jej prawne konsekwencje” • spotkania Zespołu Wychowawczego z uczniem i rodzicem • wspieranie ucznia w sytuacjach trudnych poprzez porady indywidualne, opiekę psychopedagogiczną, indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą i/lub zespołem ds. profilaktyki i wychowania • podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie psychoprofilaktyki – uczestniczenie w warsztatach, szkoleniach, czytanie literatury specjalistycznej 	<p>na bieżąco, według potrzeb</p>	<p>wychowawcy, pedagog, nauczyciele,</p> <p>rodzice,</p> <p>Zespół Wychowawczy,</p> <p>zaproszeni goście – policja</p>	<p>dokumentacja</p>
7.	<p>Ochrona uczniów przed niepożądanymi treściami w Internecie oraz brutalnymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy w Internecie, uzależnieniom od komputera, 	<p>cały rok</p>	<p>rodzice ,</p>	<p>dokumentacja</p>

	programami i grami komputerowymi	<p>świadomego korzystania z komputera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasy 0–3 „Sieciaki” • klasy 4–6 „Cyberprzemoc” 	cały rok	wychowawcy, nauczyciel informatyki	obserwacja
8.	Pedagogizacja rodziców – zagadnienia dot. uzależnień, potrzeb okresu dojrzewania, przemocy i agresji, wychowawczej funkcji rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • tablice informacyjne dla rodziców • pogadanki, prelekcje, indywidualne rozmowy, spotkania z gośćmi 	na bieżąco, w zależności od potrzeb	wychowawcy, pedagog, pielęgniarka, zaproszeni goście (policjant, psycholog, terapeuci)	dokumentacja
9.	Wspieranie dzieci w trudnej sytuacji materialnej i zaniedbanych środowiskowo	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy indywidualne z wychowawcami, uczniami, rodzicami – bezpłatne obiady, paczki okolicznościowe, podręczniki szkolne, stypendia socjalne, zasiłki, wolontariat. Współpraca z RR 	na bieżąco, w zależności od potrzeb	dyrekcja, Zespół Wychowawczy, wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice	dokumentacja

Ewaluacja szkolnego programu profilaktyki

Program profilaktyki jest realizowany przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi dzieci i rodzinę.

1. Ocena planowanych przedsięwzięć profilaktycznych dokonana będzie raz do roku na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.
2. Program profilaktyki poddany będzie monitorowaniu i ewaluacji wraz z programem wychowawczym szkoły w zależności

od zaistniałych potrzeb.

3. Wyniki będą wskazówkami do pracy w kolejnych latach.